

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13655

Tarih : 27-08-2025

33550

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Konya'da bir kadın hastanın göz muayenesi için gittiği doktor tarafından "Kendini teşhir edenleri muayene etmiyorum" ve "Hasta seçiyorum, evet. Çıplaksın, çık dışarı" ifadeleriyle muayene edilmediği, odadan kovulduğu ve bu durumun kamera kayıtlarıyla da tespit edildiği kamuoyuna yansımıştır. Kadına yönelik şiddetin, ayrımcılığın ve eşitsizliğin yoğun yaşandığı bir ülkede, hekimlik gibi kamusal bir mesleği icra eden bir kişinin bu tavrı yalnızca bireysel bir davranış değil, sağlık sisteminde yapısal bir tehdit anlamına gelmektedir.

Söz konusu olay, kadınların sağlık hizmetine erişim hakkının kişisel ideolojik ve cinsiyetçi gerekçelerle engellendiğini ortaya koymakta olup, Anayasa'nın eşitlik ve laiklik ilkeleriyle, Hasta Hakları Yönetmeliği, Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu ve hekimlik meslek etiği kurallarıyla açıkça çelişmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 10. maddesi herkesin kanun önünde eşit olduğunu, 56. maddesi ise devletin herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamakla yükümlü olduğunu düzenler. 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun hekimlerin mesleklerini evrensel etik ilkelere uygun icra etmesini zorunlu kılar. Ayrıca Hasta Hakları Yönetmeliği'nin 5. ve 6. maddeleri, ayırım gözetilmeksizin sağlık hizmetine erişimin temel hak olduğunu açıkça belirtir. Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW), kadınlara yönelik ayrımcılığın her alanda yasaklandığını ve taraf devletlerin sağlık alanında eşit erişimi güvence altına almakla yükümlü olduğunu düzenler. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 14. maddesi ayrımcılık yasağını, 8. maddesi özel hayatın ve beden bütünlüğünün korunmasını güvence altına alır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarında sağlık hizmetlerinde ayrımcılık, insan onurunun ihlali olarak değerlendirilmiştir.

Dolayısıyla bir hekimin hastayı kılık kıyafeti veya yaşam tarzı nedeniyle muayene etmeyi reddetmesi yalnızca mesleki etik ihlali değil, aynı zamanda Anayasa, ulusal yasalar ve uluslararası sözleşmeler uyarınca ağır bir hak ihlali niteliğindedir.

Bu bağlamda:

1. Konya'da yaşanan olayla ilgili olarak Bakanlığınızca idari soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa hangi aşamada ve sonuçları kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
2. İlgili hekim hakkında meslek etiği ve disiplin mevzuatı çerçevesinde hangi işlemler yürütülmektedir?
3. Türkiye genelinde son beş yılda, kılık kıyafet veya yaşam tarzı gerekçesiyle kadınları muayene etmeyi reddeden sağlık çalışanlarına yönelik kaç idari işlem yapılmıştır?
4. Hasta Hakları Yönetmeliği'nin açık hükümlerine rağmen, bir hekimin "hasta seçme" iddiasıyla muayeneyi reddetmesi Bakanlığınızca hukuken ve etik olarak kabul edilebilir midir?
5. Sağlık hizmetine erişimde toplumsal cinsiyet eşitliği ve insan hakları odaklı bir eğitim programı Bakanlığınız tarafından sağlık çalışanları için planlanmakta mıdır?
6. Kamu sağlık kurumlarında benzer ayrımcı tutumların önlenmesi için hangi somut adımlar atılmaktadır?